

**Основно училище „Христо Ботев“ с. Асеновци, Община
Левски, област Плевен**

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 12. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 25. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 26. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 27. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 28. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 29. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 30. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 32. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 33. Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да

стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 34. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 35. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 37. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 38. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 39. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 40. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 41. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 42. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 43. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 44. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаваш съответната компетентност.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на: **КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ.**

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;

- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;

- прояви на нахърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;

- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и нахърняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

Раздел VII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 45. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 46. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 47. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 48. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 49. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 50. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 51. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VIII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 52. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

**ПРАВИЛНИК
НА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА
В ОУ "ХРИСТО БОТЕВ" с. АСЕНОВЦИ**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда условията и реда на работа на Комисията по етика в ОУ "Христо Ботев". Той конкретизира прилагането на механизмите, регламентиращи правата на всички участници в образователно-възпитателния процес и гарантира спазване на високи стандарти на етично поведение.

Чл. 2. Комисията по етика следи за спазване на етичните норми на ОУ "Христо Ботев", и нейните решения са задължителни за всички учители, служители и работници.

II. ПРАВОМОЩИЯ НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 3. Обект на разглеждане са всички етични проблеми възникнали в училището.

Чл. 4. Всяко заинтересовано лице може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл. 5. Изработва стандартни оперативни процедури, указания и формуляри за оценка на етичните аспекти в училище.

Чл. 6. Извършва дейности за подпомагане уменията на преподавателския екип за решаване на етични дилеми в училищната практика чрез консултации и обучение.

III. ЦЕЛИ

Чл. 7. Да защитава правото на всички да бъдат всестранно и точно информирани.

Чл. 8. Способства за прилагане на високи стандарти на преподавателска дейност, съизмерими с европейските стандарти.

Чл. 9. Да допринася за издигане авторитета на ОУ "Христо Ботев".

Чл. 10. Да създаде система за саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото.

Чл. 11. Да гарантира свободното обсъждане на всички проблеми, търпимост, колегиалност и зачитане възгледите и мненията на всеки свой член.

Чл. 12. Да постигне общото при запазване на различията в името на чистотата и престижа на учителската професия.

Чл. 13. Да съдейства за свободно и достойно упражняване на учителската професия.

IV. СЪСТАВ, ФУНКЦИИ И ДЕЙСТВИЯ

Чл. 14. Членовете на Комисията по етика са независими.

22

Чл. 15. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от две години и трябва да имат най-малко 3 години трудов стаж в ОУ "Христо Ботев".

Чл. 16. Комисията по етика се избира от Педагогическия съвет за срока на мандата и се състои от 5 члена.

Чл. 17. На свое заседание комисията избира своя председател с мнозинство от 2/3, като неговия мандат е една година, с възможност да бъде преизбран, и секретар.

Чл. 18. Съвещанията на Комисията по етика се свикват от

председателя веднъж на учебен срок или при подадени сигнали.

Чл. 19. (1) Председателят определя мястото, датата, часа, дневния ред и материалите за обсъждане.

(2) Всеки член от своя страна също може да предложи материали за обсъждане.

Чл. 20. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в двуседмичен срок от постъпването ѝ.

Чл. 21. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 22. (1) Решенията на Комисията се вземат с 2/3 мнозинство.

(2) Важните решения на комисията по етика се вземат с пълно съгласие. В случай, че не се постигне такова съгласие, комисията заявява за своята невъзможност да вземе решение и поставя проблема пред Педагогическия съвет.

Чл. 23. Важните решения на Комисията по етика по спорни въпроси се вземат след изслушване на всички страни. Те имат право на обжалване.

Чл. 24. Проведените заседания се документират с протокол, воден от секретаря, който съдържа информация за присъстващите членове, разгледаните жалби, дискусии, мнения, препоръки, описание на гласуването.

Чл. 25. (1) Секретарят води кореспонденцията по жалбите и архивира приключилите преписки.

(2) Комисията взема мерки за гарантиране на поверителността на информацията.

(3) Създава възможност за информиране на заинтересованите лица.

Чл. 26. При неспазване на Етичния кодекс се налагат санкции:

1. писмено уведомяване на членовете и даване на публичност на случая;
2. мотивирано предложение до работодателя за дисциплинарно наказание.

Чл. 27. Мандатът на член на Комисията по етика се прекратява предсрочно:

1. по негово искане;
2. по искане на Педагогическия съвет, които го е избрал;
3. по решение на Комисията по етика поради несъответствие.

Чл. 28. При предсрочно прекратяване се избира нов член, който да довърши мандата.

5. комисията е в състав:

Председател: Петя Николаева Симеонова -старши учител начален етап

Членове: Наталия Сингизова – Петкова - старши учител начален етап

Анелия Колчева – Павлова -старши учител начален етап

Зорница Светлинова Здравкова – главен счетоводител

Павлина Петкова – учител английски език

Веска Стефанова Василева – образователен медиатор

6. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за които се водят протоколи.

7. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50 процента +1

8. Председателя свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

9. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

10. При невъзможност случая да се разясни на едно заседание се насрочва последвано такова във седемдневен срок след първото.

11. При установяване на нарушаване на етичните правила и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва на Директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

12. За предприетите мерки и наложени санкции, се уведомяват председателя на комисията по етика и лицето подало сигнала.

13. При първоначално постъпване на работа всеки работник и служител да се запознае с Етичния кодекс и настоящи етични правила. Етичният кодекс е актуализиран на 04.09.2023 г. на заседание на ПС.

Запознати с Етичен кодекс на училищната общност:

1. Петя Николаева Симеонова - [Signature]
2. Анелия К. Колчева - Павлова - [Signature]
3. Сеймур Шарова Пердженова - [Signature]
4. Веска Стефанова Василева - [Signature]
5. Мухомир Расимов Мухомиров - [Signature]
6. Наталия Н. Сингизова - Петкова - [Signature]
7. Селим Квейтанов Квейтанов - [Signature]
8. Магдалена Жанасова Серакова - [Signature]
9. Станислав Рачков Рачков - [Signature]
10. Марицка Йорданова Кръстева - [Signature]
11. Тамара Милева Госталитова - [Signature]
12. Даниела Тодорова Николова - [Signature]
13. Орга Атанасова Кирова - [Signature]
14. Александър Трифонов Александров - [Signature]
15. Гела Симеонова - Стефанова - [Signature]